

- N.B. :** (1) Answer **five** questions, out of which question No. **8** is **compulsory**.
 (2) **Marks** are indicated against **each** question.
 (3) Students answering in the **regional language** should refer in case of doubt, to the **main text** of the paper in **English**.

1. Elucidate the meaning and scope of Commerce Education. 10
2. "Text book is an essential tool in the hands of a teacher. "Explain with reference to the characteristics of a Commerce text book. 10
3. How would a Commerce teacher utilize Mass media in the teaching of Commerce ? 10
4. "A professional updated teacher of Commerce is the source of inspiration to the students." Explain with reference to the attainment of professional growth of Commerce teacher. 10
5. "Interactions promoted through Lecture-cum-Discussion ensure better understanding of the subject." Justify with reference to Commerce teaching. 10
6. Explain the importance of maxims of teaching Commerce. 10
7. Illustrate any five activities of Commerce Club. 10
8. Attempt briefly any **four** of the following :- 20
 - (a) Importance of Newspaper in the teaching of Commerce.
 - (b) Digital skills of Commerce teacher.
 - (c) Use of specimen in the teaching of Commerce.
 - (d) Cultural values in the teaching of Commerce.
 - (e) Limitation of project method in the teaching of Commerce.
 - (f) Aims of Commerce Education.

(मराठी भाषांतर)

१. वाणिज्यशास्त्र शिक्षणाचा अर्थ आणि व्याप्ती विशद करा. १०
२. "पाठ्यपुस्तक हे शिक्षकाच्या हातातील आवश्यक साधन आहे." वाणिज्यशास्त्र पाठ्यपुस्तकाच्या वैशिष्ट्यांच्या संदर्भात स्पष्ट करा. १०
३. वाणिज्यशास्त्राचे शिक्षक वाणिज्यशास्त्राच्या अध्यापनात समूहसंपर्क साधनांचा उपयोग कसा करतील ? १०
४. "व्यावसायिकदृष्ट्या अद्ययावत वाणिज्यशास्त्र शिक्षक विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणा स्रोत असतो." वाणिज्यशास्त्र शिक्षकाची व्यावसायिक वृद्धी साध्य करण्याच्या संदर्भात स्पष्ट करा. १०
५. "व्याख्यान-चर्चा पध्दतीद्वारे संवर्धित आंतरक्रिया विषयाच्या उत्तम आकलनाची सुनिश्चिती करतात." वाणिज्यशास्त्र अध्यापनाच्या संदर्भात समर्थन करा. १०

६. वाणिज्यशास्त्र अध्यापनात सूत्राचे महत्त्व स्पष्ट करा. 90
७. वाणिज्यशास्त्र मंडळाच्या कोणत्याही पाच उपक्रमाबद्दल सोदाहरण स्पष्ट करा. 90
८. खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर थोडक्यात लिहा :- 20
- (अ) वाणिज्यशास्त्र अध्यापनात वर्तमानपत्राचे महत्त्व.
- (ब) वाणिज्यशास्त्राच्या शिक्षकास लागणारी डिजीटल कौशल्ये.
- (क) वाणिज्यशास्त्र अध्यापनात नमुन्याचे महत्त्व.
- (ड) वाणिज्यशास्त्र अध्यापनात सांस्कृतिक मूल्ये.
- (इ) वाणिज्यशास्त्र अध्यापनात प्रकल्प पद्धतीचे तोटे
- (फ) वाणिज्यशास्त्र शिक्षणाची ध्येये.

(हिंदी अनुवाद)

१. वाणिज्यशास्त्र शिक्षा का अर्थ और व्याप्ती को विशद किजिए । 90
२. "शिक्षकके हाथ में पाठ्यपुस्तक एक आवश्यक साधन है ।" वाणिज्यशास्त्र पाठ्यपुस्तक की विशेषताओं के संदर्भ में स्पष्ट किजिए । 90
३. वाणिज्यशास्त्र शिक्षक वाणिज्यशास्त्र अध्यापन में जनसंचार साधनोंका उपयोग कैसे करेगा ? 90
४. "व्यावसायिक अद्यावत वाणिज्यशास्त्र शिक्षक विद्यार्थियोंके लिए प्रेरणा का स्रोत होता है ।" वाणिज्यशास्त्र शिक्षक की व्यावसायिक वृद्धी साध्य करने संदर्भ में स्पष्ट किजिए । 90
५. "व्याख्यान चर्चा विधिद्वारा संवर्धित अंतर्क्रियाएँ विषय के अधिक अच्छे आकलन की सुनिश्चिती करती है ।" वाणिज्यशास्त्र अध्यापनके संदर्भ में समर्थन किजिए । 90
६. वाणिज्यशास्त्र अध्यापनके सूत्रों का महत्त्व स्पष्ट किजिए । 90
७. वाणिज्यशास्त्र मंडलकी कोई पाँच क्रियाएँ सोदाहरण स्पष्ट किजिए । 90
८. निम्नलिखित में से किन्ही चार पर संक्षेप में लिखिए :- 20
- (अ) वाणिज्यशास्त्र अध्यापनमें समाचारपत्रोंका महत्त्व
- (ब) वाणिज्यशास्त्र शिक्षक के डिजीटल कौशल
- (क) वाणिज्यशास्त्र अध्यापनमें नमुने का उपयोग
- (ड) वाणिज्यशास्त्र अध्यापनमें सांस्कृतिक मूल्य
- (इ) वाणिज्यशास्त्र अध्यापनमें प्रकल्प प्रध्दती की मर्यादाएँ
- (फ) वाणिज्यशास्त्र शिक्षणके ध्येय
